

Alegat XXXIII.

Sprawozdanie

względem sprzedaży młyna na Prądniku Białym.

Wysoki Sejmie!

Fundusz szpitala Św. Łazarza w Krakowie, a mianowicie oddziału położnic i podrzutek, posiada między innymi także młyn na Prądniku Białym, a to na mocy dekretu erekcyjnego księcia prymasa Michała Poniatowskiego z dnia 8. kwietnia 1783. r.

Realność ta składa się:

1. z młyna na rzece Białusze położonego;
2. z odpowiednich budynków gospodarczych, a mianowicie stodoły i stajni;
3. z gruntu oznaczonego liczbami katastralnymi 37., 38., 59., 60., 61., 62., 63., 101., 102. i 103. w ogólnej rozległości 6 morgów 750 □ sążni.

Historia dotychczasowej administracji młyna prądnickiego przedstawia smutny obraz zarządu. Stosownie do §. 58. statutu, zarządzającego szpitala w mieście Krakowie, z dnia 23. grudnia 1839. r. młyn ten, jak wszystkie dobra ziemskie i grunta należące do szpitalów, puszczały bywał zazwyczaj w dzierżawę.

O ile z aktów przedmiotowych, nie sięgających dalej wstecz, jak do roku 1852. powziąć można, dzierżawa onego, za czasów administracji ogólnej dyrekcji szpitali i szczegółowej rady administracyjnej szpitala Św. Łazarza, oddaną była Janowi Meresińskiemu. Gdy tenże zmarł, okazało się, że pozostał winien funduszowi szpitalnemu czynsz po koniec października 1852. r. w ogólnej kwocie 435 złr. 7³/₄ kr. m. k., czyli 456 złr. 88 ct. w. a., którąto za- ległość z braku funduszu następnie rozporządzeniem c. k. rządu krajowego z dnia 29. maja 1860. l. 12,277. odpisaną być musiała.

Po śmierci Meresińskiego objął dzierżawę Walenty Kanarek na mocy kontraktu z dnia 7. września 1853. r. za rocznym czynszem w kwocie 555 złr. m. k., czyli 582 złr. 75 ct. w. a. na 12 lat tj. na czas od d. 1. listopada 1852. po koniec października 1864. r. Kanarek zmarł jednak już w r. 1855. Na przedstawienie Aleksandra Kołodziejczyka, zięcia i opiekuna pozostałych nieletnich dzieci Kanarka, zwołał c. k. rząd krajowy uchwałą z dnia 28. kwietnia 1858. l. 6,199. sukcesorów jego od powyższego kontraktu z dnia 1. czerwca 1858. r.

Celem wydzierżawienia młyna na czas dalszy rozpisano licytację, lecz pomimo dwukrotnego ogłoszenia nie zgłosił się żaden licytant. Nareszcie przyjęto ofertę Ludwika Wadowskiego i zawarto z nim kontrakt na trzy lata za czynszem rocznym o 420 zł. w. a., począwszy od d. 1. listopada 1858., a właściwie od d. 1. maja 1859. r.

Wadowski pozostał przy dzierżawie tej aż do końca października 1863. r., opłacając za ostatni rok czynsz już nie w kwocie 420 złr. lecz tylko 250 złr. w. a., co przyjąć musiano, ponieważ oprócz niego nie zgłosił się żaden inny oferent.

Następna licytacja miała skutek o tyle korzystniejszy, iż nowy dzierżawca Aloizy Majer zaoferował wyższy czynsz w kwocie 437 złr. w. a.

Po objęciu zarządu szpitala Św. Łazarza z dnia 1. października 1866. r., Wydział krajowy przekonawszy się dowodnie z aktów, że dzierżawca Majer należący się czynsz tylko za rok pierwszy uiszczył, zaś z dalszemi ratami ciągle zalega, zarządził corychlej ściąganie takowych nie tylko na drodze administracyjnej, lecz i sądowej; a gdy

się nadto okazało, że Majer naruszył inne warunki zawartego z nim na lat sześć kontraktu, uznał go następnie uchwałą z dnia 19. grudnia 1868. l. 13,495. za łamiącego kontrakt, orzekł rozwiązanie tegoż kontraktu i zarządził zarazem rozpisanie nowej licytacji na koszt i stratę zawodnego dzierżawcy.

Przy licytacji tej stanął w osobie Wacława Tумы, poddzierżawcy Majera, jedyny licytant, ofiarując za cały czas dzierżawy aż do expiracji kontraktu z Majerem, tj od d. 1. grudnia 1868. aż do końca października 1869. r. łączną kwotę 180 złr. 83 ct. w. a.

Gdy rozpisanie nowej licytacji ze względu na zbyt krótki czas dzierżawy, tudzież z powodu, iż młyn sam znajduje się w stanie bardzo podupadłym, a nadto budynki gospodarcze, to jest stodoła wraz ze stajnią, w nocy z 19/20 października 1868. przez pożar zniszczone zostały, żadnej nie rokowało nadziei na osiągnięcie korzystniejszego rezultatu, przeto nie pozostawało nic innego, jak przyjąć ofertę Tумы.

Reskryptem z dnia 17. sierpnia b. r. l. 10,526. polecono dyrekcji szpitali rozpisanie nowej licytacji na jeden dalszy rok, tj. na czas od d. 1. listopada b. r. do końca października 1870. Rezultat jej był ten, że znowu nie zgłosił się żaden licytant, a złożoną została tylko jedna deklaracja przez Józefa Mandla, który ofiarował czynsz w kwocie 250 złr. w. a. Wydział krajowy widział się zniewolonym przyjąć tę ofertę, albowiem wedle raportu dyrekcji z powtórnej licytacji korzystniejszego skutku bynajmniej spodziewać się nie można.

Uchwałą więc z dnia 18. b. m. l. 11,660. polecił dyrekcji, by z Mandlem kontrakt zawarła i do zatwierdzenia przedłożyła.

Otóż takito jest obecny stan rzeczy co do młyna na Prądniku Białym. Przy licytacjach brak licytantów, a jeżeli który obowiąże się do cokolwiek wyższego czynszu, to straci niezawodnie. Wedle dołączonego rachunku A %/.	
A.	za czas od r. 1854. do końca r. 1868., azatem za lat 15 uzyskano z tej realności tytułem czynszów dzierżawnych kwotę 3,427 złr. 50 ct. w. a.
	zaś wydatki połączone z własnością i utrzymaniem młyna na Prądniku Białym wynosiły
B.	w powyższym okresie czasu wedle rachunku B %/ kwotę 4,047 „ 62 1/2 „ „ „
	z porównania okazuje się przeto niedobór w kwocie 620 złr. 12 1/2 ct. w. a.

Na pokrycie tego niedoboru zalegają wprawdzie czynsze dzierżawne w kwocie 3,731 złr. 18. ct. (patrz rachunek A), o których odebranie stosowne poczyniono kroki.

Wątpić jednak należy, że powyższa kwota całkowicie ściągnioną zostanie, zwłaszcza, iż zaległości owe należą się od dzierżawców, którzy oprócz złożonej na ubezpieczenie dzierżawy kaucyi żadnego innego nie posiadają majątku.

Tak tedy młyn na Prądniku Białym nie niesie prawie żadnego dochodu, a ze względu na mnogie z administracją onegoż połączone czynności jest raczej ciężarem dla funduszu szpitalnego.

Że młyn ów nie odpowiada celowi i prawie żadnych nie przynosi intrat, pochodzi ztąd, że takowy wystawiony został wedle dawnej konstrukcyi, i nie może wytrzymać konkurencyi z 6 innymi młynami, położonemi w najbliższem sąsiedztwie na rzece Sułoszówce i Białusze, z których jeden postawiony jest na sposób amerykański.

Tożsamo przyczyniają się do upadku tego młyna młyny parowe większych rozmiarów, w Krakowie, Podgórzu, Krzesławicach i Krzeszowicach istniejące.

Co więcej, młyn prądniczy postawiony z materiału drewnianego, chyli się szybko ku upadkowi; ściana zaś murowana od strony wodnej, gdzie urządzoną jest cała maszynerya, mocno popękała i nie obiecuje trwałości.

W tym składzie rzeczy nasuwają się dwa środki zaradcze, a to:

- a) młyn w Prądniku Białym odbudować na system amerykański lub inny poprawny,
- b) sprzedać takowy.

Urządzenie młyna wedle nowszej konstrukcyi wymagać będzie znacznego nakładu pieniężnego, a to tem więcej, iż obecnie także regulacya rzeki Sułoszówki i Białuchy jest w toku (l. W. 13,287/68).

Zresztą fundusz szpitala Św. Łazarza nie mógłby na budowę młyna użyć swych rozporządzalnych kapitałów, które są już przeznaczone na budowę nowego gmachu szpitalnego w Krakowie.

Gdy dalej wybudowanie młyna poprawnej konstrukcyi nie zapewniłoby funduszowi szpitalnemu, jako osobie moralnej takich korzyści, jakie osiągają posiadacze prywatni, przeto Wydział krajowy wnosi;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Upoważnia się Wydział krajowy do przedania młyna na Prądniku Białym, stanowiącego własność funduszu „położnic i podrzutków w szpitalu Św. Łazarza w Krakowie, tudzież do przeprowadzenia uchwały tej stosownie do „§. 20. statutu krajowego.“

Marszałek krajowy:

Leon książę Sapieha w. r.

Sprawozdawca:

Franciszek Smolka w. r.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Lwów, dnia 28. września 1869.

Rachunek A.

dochodów z młyna w Prądniku Białym, należącego do funduszu szpitala Św. Łazarza w Krakowie, za czas od roku 1854. po koniec r. 1868.

Liczba porząd.	Poszczególnienie	Za czas	Należy- tość		Uiszczenie				Zale- głość		Uwaga
			w mon. kon.	artykuł dziennika	datum	w mon. kon.		w mon. kon.			
						złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	
1	Meresiński czynsz dzierżawny (rozporząd. ogólnej dyrekcyi szpit. z d. 6/11 1852. l. 900.) . . .	1852	435	7 ² / ₄	435	7 ² / ₄	do poz. 1. Odpisano na mocy rozporząd. c. k. Rządu krajowego w Krakowie z d. 29/5 1860. l. 12,227. do poz. 7. Młyn w Prądniku Białym wydzierżawiono Ludwikowi Wadowskiemu od d. 1. listop. 1858. r. począwszy. Atoli z powodu przedsięwziętych w tymże młynie znaczniejszych repara- cyj zezwolił były krakowski c. k. Rząd krajowy rozporządzeniami z d. 26. października 1858. do l. 26982. i z d. 6. września 1859. do l. 22,149. , ażeby czynsz dzierżawny z tegoż młyna o rocznych 426 zł. w. a. dopiero w 6 miesięcy po oddaniu takowego dzierżawcy tj. od d. 1. maja 1859. przypisanym i uiszczonym został. Z końcem r. 1868. pozostaje zaległość a) dzierżawcy Walentego Kanarka w kwocie 1,983 złr. 18 ¹ / ₂ ct. b) dzierżawcy Alojzego Majera w kwocie 1,748 złr. O zapłacenie tych zaległości pozwano sądownie odnośnych dzier-
2	Kanarek Walenty czynsz dzierżawny (rozp. ogólnej dyrekcyi szpit. z d. 6/11 1852. l. 900.—10.) .	1854	555	.	1	14/11 1853	555	.	.	.	
3	detto	1855	555	.	1	3/11 1854	555	.	.	.	
4	detto	1856	555	.	113	5/5 1857	100	.	455	.	
5	detto	1857	555	555	.	
6	detto	1858	555	555	.	
	razem		3210	7 ² / ₄	.	.	1210	.	2000	7 ² / ₄	
	lub w wal. austr.		3370	63	.	.	1270	50	2100	13	
7	Wadowski Ludwik czynsz dzierżawny (rozp. c. k. Rządu krajowego z d. 6/9 1859. l. 22,149.)	1859	210	.	223	20/9 1859	210	.	.	.	
8	detto	1860	420	.	156	15/6 1860	210	.	.	.	
9	detto	1861	420	.	66	8/1 1862	210	.	.	.	
10	detto	1862	420	.	"	"	210	.	.	.	
11	detto		.	.	99	16/6 1864	145	85	.	.	
	rozp. c. k. komisji namiestn. z d. 18/10 1862. l. 64,718. . .	1863	250	.	106	4/7 "	314	15	.	.	
12	Majer Alojzy, czynsz dzierżawny (c. k. komis. namiestn. w Krakowie z d. 23/2 1864. l. 3,735.)	1864	437	.	73	14/4 "	218	50	.	.	
		1864	437	.	153	21/9 "	218	50	.	.	
13	detto	1865	437	437	.	

Liczba porząd.	Poszczególnienie	Za czas	Należy- tość		Uiszczenie			Zale- głość		Uwaga	
			w wal. austr.		artykuł dziennika	datum	w wal. austr.		w wal. austr.		
			złr.	ct.			złr.	ct.	złr.		ct.
14	Majer Aloizy, jak wyżej . . .	1866	437	437	.	zawców i zarządzono przedaz obligacyj zło- żonych jako kaucye na ubezpieczenie dzierża- wy.	
15	detto	1867	437	437	.		
16	detto	1868	437	437	.		
17	W skutek wyroku sądowego do l. W. 28,20/68 powiększa się zaległość Kanarka	339	93 ¹ / ₂	.	.	.	339	93 ¹ / ₂		
	razem	7615	56 ¹ / ₂	.	.	3427	50	4188	6 ¹ / ₂	
	potrąciwszy od tego odpisaną za- ległość	456	88	
	pozostaje właściwa zaległość	3731	18 ¹ / ₂	

Lwów, dnia 20. sierpnia 1869.

Rachunek B.

wydatków połączonych z własnością i utrzymaniem młyna w Prądniku Białym, należącego do funduszu szpitala Św. Łazarza w Krakowie za czas od roku 1854. po koniec roku 1868.

Pozycja	Poszczególnienie	Artykuł dzien. kasy	Datum	Kwota wydatków		Uwaga
				zr.	ct.	
I. Podatki i daniny:						
1	podatek dochodowy w skutek rozporząd. c. k. Rządu krajowego z d. $\frac{8}{5}$ 1857. l. 11,574.	412	$\frac{27}{11}$ 1857	22	15	
	razem				22 15	
	czyli w wal. aust.				23 36	
2	podatek dochodowy w skutek rozporz. Rządu kraj. z d. $\frac{11}{1}$ 1859. l. 37,867.	138	$\frac{23}{2}$ 1859	14	90	
3	podatek domowo - klasyczny i dochodowy	130	$\frac{22}{2}$ 1860	95	27	
4	podatek dochodowy, Namiestn. $\frac{10}{6}$ 1861. l. 37,096.	299	$\frac{12}{8}$ 1861	34	2	
5	podatek dochodowy " $\frac{20}{6}$ 1861. l. 38,413.					
	" $\frac{2}{11}$ 1861. l. 71,578.	301	$\frac{12}{8}$ 1861	33	71	
6	podatek dochodowy " $\frac{27}{9}$ 1860. l. 44,831.	129	$\frac{23}{3}$ 1861	18	90	
7	podatek dochodowy i domowo-klasyczny, Namiestn. $\frac{26}{7}$ 1862. l. 44,653.	344	$\frac{22}{10}$ 1862	40	68	
8	podatek dochodowy i domowo - klasyczny	142 i 252	$\frac{25}{3}$ i $\frac{22}{7}$ 1863	17	33	
9	ekwiwalent za czas od $\frac{15}{5}$ 1850. do $\frac{31}{10}$ 1863.	139	$\frac{25}{3}$ 1863	188	74	
		255	$\frac{22}{7}$ "	5	28	
		326	$\frac{10}{10}$ "	5	28	
10	podatek dochodowy i domowo - klasyczny	252	$\frac{22}{7}$ "	41	10	
11	podatek dochodowy i domowo - klasyczny	76 240	$\frac{16}{1}$ i $\frac{27}{7}$ 1864	65	60 $\frac{1}{2}$	
12	ekwiwalent za r. 1864.	73 152 237 325	$\frac{16}{1}$ 1864 " " " $\frac{19}{10}$ "	25	37	
	do przeniesienia				609 54 $\frac{1}{2}$	

Pozycja	Poszczególnienie	Artykuł dzien. kasy	Datum	Kwota wyda- tków		Uwaga
				złr.	ct.	
	z przeniesienia	609	54 ¹ / ₂	
13	ekwiwalent za I. kwartał 1865.	88	9 ¹ / ₄ 1865	6	34	
14	podatek dochodowy i domowo-klasyczny	286 297	1 ¹ / ₁₂ "	64	17 ¹ / ₂	
15	ekwiwalent za II. kwartał 1865.	181	15 ¹ / ₇ "	6	34	
16	ekwiwalent za III. i IV. kwartał 1865.	281	1 ¹ / ₁₁ "	12	68	
17	podatek gruntowy, dochodowy i domowo-klasyczny	257	29 ¹ / ₈ 1866	63	58	
18	ekwiwalent	290	24 ¹ / ₉ "	25	37	
19	podatki wraz z dodatkami	160	23 ¹ / ₇ 1867	64	54	
20	ekwiwalent	159	23 ¹ / ₇ "	25	37	
21	podatki wraz z dodatkami	245	11 ¹ / ₁₁ 1868	78	71	
22	ekwiwalent	106	19 ¹ / ₅ "	12	68	
		180	10 ¹ / ₈ "	6	34	
		245	11 ¹ / ₁₁ "	6	35	
	razem			982	2	
II. Utrzymanie budynków:						
23	Wadowski Ludwik za reperacje budynków; Rząd kraj. 6 ¹ / ₉ 1859. l. 22,149.	353	19 ¹ / ₉ 1859	525	.	
24	Wadowski Ludwik, dzierżawca młyna, na reperacje budynków; Rząd kraj. 5 ¹ / ₆ 1860. l. 11,560.	267	15 ¹ / ₆ 1860	700	.	
25	Wadowskiemu resztę z powodu reperacji budynków	95 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂ 1862	939	68	
26	Wadowski Ludwik za reperację młyna a conto kom. namiestn. 5 ¹ / ₁₁ 1863. l. 26,234.	16	9 ¹ / ₁₁ 1863	350	.	
27	temuż resztę za reperację młyna; kom. namiestn. 30 ¹ / ₄ 1864. l. 9,081.	224	1 ¹ / ₇ 1864	314	15	
28	Kołodziejski za reperację stodoły w Prądniku Białym	113	11 ¹ / ₄ 1866	51	69	
	razem			2880	52	
III. Dyety i koszta podróży:						
29	dr. Ludwik Myczkowski, praktykant Prokuratorji skarbowej, z po- wodu oględzin stanu budynków; Rząd kraj. 21 ¹ / ₂ 1859. l. 19,941.	158	1 ¹ / ₃ 1859	3	54	
30	Ziembicki, c. k. komisarz obwodowy, tytułem kosztów podróży	388	15 ¹ / ₁₀ 1859	4	34	
31	rzeczoznawcom Gebhardtowi i Ertlowi z powodu oględzin stanu budynków po 5 złr. 35 ct. rząd krajowy 23 ¹ / ₉ 1850 l. 24670	9 101	1 ¹ / ₁₁ " 22 ¹ / ₁ 1860	5 5	25 25	

Pozycja	Poszczególnienie	Artykuł dzien. kasy	Datum	Kwota wyda- tków		U w a g a
				złr.	ct.	
32	Splawińskiemu, adjunktowi sądowemu, z tego samego powodu; Rząd krajowy ³¹ / ₁ 1860. l. 37,264.	155	⁶ / ₃ 1860	5	16	
33	Piskacek, inżynier, z powodu kolaudacji reperacyj; Rząd krajowy ⁵ / ₆ 1860. l. 12,358.	303	⁶ / ₇ „	11	20	
34	Bauer, c. k. inżynier, tytułem dyet i kosztów podróży; Rząd kraj. ²³ / ₇ 1860. l. 19,856.	317	²⁶ / ₇ „	4	55	
35	Reichersdorfer, c. k. inżynier, detto; Namiestn. ²² / ₉ 1860. l. 45,420.	443	¹⁵ / ₁₀ „	6	27 ¹ / ₂	
36	Jędrzejewski, z powodu obalenia stodoły i stajni przez wiatr, koszta podróży, kom. namiestn. ²⁰ / ₄ 1863. l. 93,53.	296	¹² / ₉ 1863	3	44	
37	Strauss, c. k. inżynier, z powodu kolaudacji stodoły, koszta podróży; kom. namiestn. ¹¹ / ₃ 1866. l. 5,766.	80	²³ / ₃ 1866	5	25	
38	Nycz Karol dyety i koszta podróży; W. kr. ³¹ / ₃ 1868. l. 2,608.	80	⁹ / ₄ 1868	5	24	
39	Wiśniewski Szczepan, c. k. oficyał sądowy, detto; W. kr. ⁹ / ₇ 1868. l. 6,293.	155	²⁷ / ₇ 1868	4	36	
	razem			63	85 ¹ / ₂	
IV. Rozmaite wydatki:						
40	na sprawienie rekwizytów od ognia; Nam. ¹³ / ₇ 1861. l. 44,937.	10	⁶ / ₁₁ 1861	26	50	
41	krakowskiemu c. k. urzędowi powiatowemu dodatek konkurencyjny, z powodu budowy mostu i rynien młyńskich w Zielonkach; W. kr. ⁷ / ₁₀ 1868. l. 9,611. i ⁶ / ₁₁ 1867. l. 1,0990.	249	²⁵ / ₁₁ 1867	94	73	
	razem			121	23	
Rekapitulacja:						
I.	podatki i daniny			982	2	
II.	utrzymanie budynków			2880	52	
III.	dyety i koszta podróży			63	85 ¹ / ₂	
IV.	rozmaite wydatki			121	23	
	razem			4047	62 ¹ / ₂	

Lwów, dnia 20. sierpnia 1869.

